

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมในการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขัง โดยเป็นการวิจัยการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) กล่าวคือ ในขั้นตอนแรกใช้วิธีศึกษาเอกสาร (Documentary Study) คือผู้วิจัยศึกษาหลักพุทธธรรมในพระไตรปิฎก เพื่อค้นหาหลักธรรม/ข้อธรรมที่เหมาะสมสำหรับการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังลักษณะคดีต่าง ๆ หลังจากนั้นใช้วิธีศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) คือนำหลักธรรม/ข้อธรรมเหล่านั้นไปจัดทำเป็นแบบสอบถาม เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับลำดับความสำคัญของหลักธรรม/ข้อธรรมต่อผู้ต้องขังลักษณะคดีต่าง ๆ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความเห็นจำนวน 15 คนประกอบด้วย นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 6 คน อนุศาสนาจารย์ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน 9 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง

ผลการวิจัย พบว่า 1) หลักพุทธธรรมในการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศเรียงตามลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ (1) เบญจศีลข้อที่ 3 การงดเว้นจากการประพฤติดูหมิ่นในกาม (2) กามสังวร (3) เมตตาและกรุณา (4) ทิศา 6 (5) อบายมุข 6 และ (6) สัมมาอาชีวะ 2) หลักพุทธธรรมในการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เรียงตามลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ (1) เบญจศีลข้อที่ 1 การงดเว้นจากการฆ่าสัตว์ (2) เมตตาและกรุณา (3) ขันติ (4) อภัยทาน (5) อบายมุข 6 และ (6) ทิศา 6 3) หลักพุทธธรรมในการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เรียงตามลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ (1) เบญจศีลข้อที่ 2 การงดเว้นจากการลักทรัพย์ (2) สัมมาอาชีวะ (3) สันโดษ (4) ทิฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกรรม 4 (5) กามโมคีสุข 4 และ (6) กามโมคิ 10 4) หลักพุทธธรรมในการอบรมพัฒนาจิตใจผู้ต้องขังที่กระทำความผิดค้ายาเสพติด เรียงตามลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ (1) มิจฉาฉนชชา (2) สัมมาอาชีวะ (3) สันโดษ (4) ทิฐธัมมิกัตถสังวัตตนิกรรม 4 (5) กามโมคีสุข 4 และ (6) กามโมคิ 10

คำสำคัญ: หลักพุทธธรรม; การพัฒนาจิตใจ; ผู้ต้องขัง

Abstract

This study aimed to investigate the Buddhist principles for training prisoners' mind. The study employed mixed method research technique by reviewing the Tipitaka to identify the principles which are suitable for training the minds of prisoners in four different

types of crime committed. Then the researcher used the survey study method by taking the principles from the qualitative study to make questionnaires, and had them prioritized the items of the principles by 15-purpursively-sected experts, including six Bhuddhist scholars, and nine chaplains of prison and correctional institutions.

Findings indicated that 1) *The princiles for the crime-relatd-to-sex prisoners* include (1) Percept 3: refrain from harmful expressions of sexuality, (2) sexual restraint, (3) goodwill and compassion, (4) directions 6, (5) causes of ruin 6, and (6) right means of livelihood, respectively; 2) *The principles for crime-related-to-life-and-body prisoners* include (1) Percept 1: refrain from harming or taking the life of any being, (2) goodwill and compassion, (3) forbearance, (4) forgiveness, (5) causes of ruin 6, and (6) directions 6, respectively; 3) *The principles for crime-related-to-property prisoners* include (1) Percept 2: refrain from taking or misusing anything that does not belong to you or has not been clearly offered, (2) right means of livelihood, (3) contentment, (4) virtues conducive to benefits in the present 4, (5) house-life happiness 4, and (6) enjoyers of sense-pleasures 10, respectively; 4) *The principles for crime-related-to-drug prisoners* include (1) trades which should not be plied by a lay disciple, (2) right means of livelihood, (3) contentment, (4) virtues conducive to benefits in the present 4, (5) house-life happiness 4, and (6) enjoyers of sense-pleasures 10, respectively.

Keywords: Buddhadhamma Principles; Mind Training; Prisoners